

Cartea „Pedagogie și elemente de psihologie școlară” reprezintă un ghid adresat profesorilor de toate specializările care susțin examenul național de definitivare în învățământ. Lucrarea respectă cu strictețe tematica programei de pregătire aprobate începând cu anul școlar 2016-2017, abordând într-o manieră sintetică, științifică și utilă teme de pedagogie și psihologie școlară.

Colecția
ORIZONTURI SOCIO-UMANE

ISBN 978-606-631-061-1

PRODAN GIANINA - CĂTĂLINA, NIȚULESCU LAVINIA - MARIA
PEDAGOGIE ȘI ELEMENTE DE PSIHLOGIE ȘCOLARĂ

PRODAN GIANINA-CĂTĂLINA
NIȚULESCU LAVINIA-MARIA

PEDAGOGIE ȘI ELEMENTE DE PSIHLOGIE ȘCOLARĂ

GHID PENTRU SUSȚINEREA EXAMENULUI NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESORI DE TOATE SPECIALIZĂRILE

Colecția
ORIZONTURI SOCIO-UMANE

Editura
EFTIMIE MURGU Reșița
2016

CUPRINS

1. Educația și învățământul în societatea cunoașterii	
<i>Prodan Gianina Cătălina</i>	
1.1. Formele educației	7
1.2. Domeniile educaționale	10
1.3. Noile conținuturi ale educației	16
1.4. Alternativele educaționale	17
1.5. Sistemul de învățământ din România	20
1.6. Relația școală-comunitate	23
1.7. Calitatea în educație. Mecanisme de asigurare a calității la nivelul școlii	25
2. Educația și dezvoltarea personalității	
<i>Prodan Gianina Cătălina</i>	
2.1. Educabilitatea. Factorii dezvoltării personalității și interacțiunea lor	29
2.2. Personalitatea: definire, teorii, abordări	36
2.3. Structura și dinamica personalității	41
2.4. Caracteristici ale dezvoltării copilului: stadii ale dezvoltării psihice, evoluția personalității copilului	49
3. Finalitățile educației	
<i>Nițulescu Lavinia Maria</i>	
3.1. Clasificare (ideal educațional, scop, obiective)	56
3.2. Proceduri de operaționalizare. Avantaje și limite ale operaționalizării	59
3.3. Conceptul de competență. Tipuri de competențe. Specificul proiectării didactice și al predării-învățării centrate pe competențe	63
4. Curriculumul educațional	
<i>Prodan Gianina Cătălina</i>	
4.1. Concepte și tipologii	68
4.2. Proiectarea curriculumului. Produsele curriculare. Proiectarea curriculară centrată pe competențe	72
4.3. Principiile și condițiile de proiectare a curriculumului la decizia școlii	79
4.4. Abordările integrate ale curriculumului educațional	81
5. Învățarea	
<i>Prodan Gianina Cătălina</i>	
5.1. Învățarea: concept, condiții interne și externe, particularități ale învățării la diferite vârste școlare, stiluri de învățare, teorii ale învățării. Aplicații	83
5.2. Spațiul afectiv al învățării	91
5.3. Motivația învățării	94
5.4. Succesul și insuccesul școlar	102
6. Predarea	
<i>Nițulescu Lavinia Maria</i>	
6.1. Concept și stiluri de predare. Orientări contemporane în teoria și practica predării	108
6.2. Forme de organizare a învățării	114
6.3. Strategii didactice, metode și mijloace de învățământ. Strategii didactice interactive și strategii care promovează învățarea integrată. Interacțiunea obiective-conținuturi-strategii	117
6.4. Comunicarea didactică: elemente, tipuri, particularități. Bariere în comunicarea didactică. Aplicații (Prodan Gianina Cătălina)	139
7. Evaluarea școlară	
<i>Nițulescu Lavinia Maria</i>	
7.1. Definiție, etape, funcții, forme, strategii și metode	148

7.2. Evaluarea pentru învățare: principii, metode și tehnici	161
7.3. Elaborarea unei probe de evaluare	164
7.4. Factori perturbatori/erori de evaluare școlară. Aplicații.	168
8. Proiectarea activităților didactice	
<i>Nițulescu Lavinia Maria</i>	
8.1. Concept, niveluri, etape, exigente	173
8.2. Caracteristici ale activității didactice la diferite vârste	177
8.3. Proiectarea activităților didactice integrate	179
8.4. Proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției.	180
9. Procesul didactic asistat de noile tehnologii de informare și comunicare	
<i>Prodan Gianina Cătălina</i>	
9.1. Resursele TIC pentru predare-învățare-evaluare	190
9.2. Proiectarea, desfășurarea și evaluarea activităților didactice cu componentă TIC	192
10. Managementul clasei de elevi	
<i>Prodan Gianina Cătălina</i>	
10.1. Clasa de elevi ca grup social. Studiul relațiilor interpersonale din clasa de elevi	196
10.2. Metodele și tehnicile de cunoaștere și caracterizare psihopedagogică a elevilor	203
10.3. Situațiile conflictuale/de criză educațională în clasa de elevi; stiluri, strategii, tehnici de intervenție a profesorului în situații de criză educațională	204
11. Educația elevilor cu nevoi speciale	
<i>Nițulescu Lavinia Maria</i>	
11.1. Dificultățile în învățare. Factori, tipuri și moduri de manifestare ale dificultăților în învățarea școlară și cerințele educative speciale	209
11.2. Școala incluzivă și instruirea diferențiată. Modele și forme de integrare școlară a copiilor cu cerințe educative speciale	218
11.3. Creativitate, inovație și educație pentru excelență a copiilor/elevilor/tinerilor cu potențial aptitudinal ridicat.	221
12. Consilierea și asistența psihopedagogică	
<i>Prodan Gianina Cătălina</i>	
12.1. Consilierea elevilor și a familiei. Personalizarea activității de consiliere	227
12.2. Servicii de asistență psihopedagogică pentru copil și familie	229
13. Personalitatea cadrului didactic	
<i>Prodan Gianina Cătălina</i>	
13.1. Profesionalizarea carierei didactice: statut, roluri, competențe, standarde	232
13.2. Responsabilitatea profesorului în dezvoltarea integrală a copilului	239
13.3. Formarea inițială și continuă, evaluarea și autoevaluarea personalului didactic	242